

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΠΟΝΤΟΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΘ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΕΝ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΙ

ΕΙΟΣ Β'.

14 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1882.

ΤΕΥΧΟΣ ΑΓ'.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΞΙΦΙΛΙΝΟΣ

ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΙΟΣ.

Μοναχὸς ἀκμάσας κατὰ τὸ δεύτερον ἡμισυ τῆς 11 ης ἑκατονταετηρίδος, ἀνεψιὸς δὲ ὦν τοῦ ὁμωνύμου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Κατ' ἐντολὴν τοῦ αὐτοκράτορος Μιχαὴλ Ζ' τοῦ Παραπινακίου, τοῦ ἀπὸ 1071 — 78 βασιλεύσαντος, συνέταξε ὁ Ξιφιλῖνος βιβλιοθήκην, σύγγραμμα ὁμοιον τῷ ὑπὸ Θεοδοσίου τοῦ νεωτέρου κατὰ διαταγὴν καὶ ὑπὸ ἐπιτήρησιν Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου συνταχθέντι, ἀλλ' ἐπιτομώτερον ἐκείνου· διότι ἡ ὑπὸ Θεοδοσίου συνταχθεῖσα βιβλιοθήκη συνέκειτο ἐξ ἐκλογῶν παντοίων συγγραμμάτων, ἱστορίας, ἠθικῆς φιλοσοφίας, γεωγραφίας, πολιτικῆς, ἀγροτικῆς καὶ οἰκιακῆς οἰκονομίας καὶ φυσικῆς ἱστορίας, ἐν ᾧ τὸ ἔργον τοῦ Ξιφιλίνου ἦτο ἀπλῆ ἐπιτομὴ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἱστορίας Δίωκος τοῦ Κασαίου, διηρημένον εἰς τμήματα, ὧν ἕκαστον περιεῖχε τὰ κατὰ τὴν βασιλείαν ἑνὸς τῶν αὐτοκρατόρων συμβάντα, καὶ ὁ δὸν ὁμοῦ περιελάμβανεν ἐν συνόψει 44 κεφάλαια ἢ βιβλία τῆς ἱστορίας τοῦ Δίω-

νος, ἀπὸ τοῦ 36 ου μέχρι τοῦ 80 ου, ἐν οἷς περιείχετο ἰδίᾳ τὸ περὶ Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων μέρος τῆς ἱστορίας ταύτης. Τῶν πρώτων εἴκοσι βιβλίων, ἅτινα ἐσώζοντο μετὰ τῶν τεσσαράκοντα τεσσάρων ἀνωτέρω βιβλίων μέχρι τῆς 12 ης ἑκατονταετηρίδος, συνέταξεν ἐπιτομὴν ὁ Ζωναράς. Ἡ ἐπιτομὴ αὕτη τοῦ Ξιφιλίνου δὲν κατατάσσεται μετὰ τῶν ἔργων τῶν Βυζαντινῶν χρονογράφων.

A. I.

ΝΕΑΡΟΥ ΖΕΥΓΟΥΣ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ.

μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ

ὑπὸ

N. H. ΕΥΘΥΜΙΑΔΟΥ.

Ἐκεῖνος μὲν ἔγραφε λακωνικῶς ἐπὶ ἡμερολογίου καθ' ἑκάστην ἐσπέραν τὰ κατ' αὐτὸν ἀρχίσας ἀπὸ τῆς 3 ης Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1869 οὕτω· « Σήμερον διωρίσθην ὑπολοχαγὸς τοῦ 21 ου ἰππικοῦ τάγματος τῶν chasseurs. » κατὰ πᾶσαν

δὲ 31 ἡν Δεκεμβρίου ἐναποθέτων ἐν τῷ γραφεῖν τὸ ἡμερολόγιον τοῦ λήξαντος ἔτους μετέβαιναν εἰς τὸ τοῦ ἀρχομένου.

Ἐκείνη δὲ μᾶλλον ἐπιμελημένως καὶ ἐκτενέστερον, ἄγαμος ἔτι οὕσα, ἔγραφεν ἐντὸς τόμων, λαμπρῶς δεδεμένων, τὸ ἡμερολόγιον τοῦ βίου αὐτῆς ἀρξαμένη ἀπὸ τῆς 17 ἡς Μαΐου τοῦ ἔτους 1876 διὰ τῆς φράσεως: « Σήμερον φορῶ τὴν πρώτην μου μακρὰν ἐσθῆτα. » Νυμφευθεῖσα δὲ τὴν 17 ἡν Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1879 διέκοψε μὲν τὸ ἡμερολόγιον αὐτῆς, διετήρει ὅμως τοὺς ὡραίους ἐκείνους καὶ χρυσοῦς τόμους, ἐν οἷς ἐμπεριείχето ἡ ἀπὸ τῆς πρώτης μακρᾶς ἐσθῆτος μέχρι τοῦ γάμου αὐτῆς ἱστορία.

Καὶ ἐκεῖνος βεβαίως ἐνυμφεῦθη τὴν αὐτὴν ἡμέραν τοῦ αὐτοῦ ἔτους· ἀλλ' ἀντιτὴν νὰ διακόψῃ τὰς καθ' ἡμέραν σημειώσεις του ἐξηκολούθει αὐτάς, ὥστε μία τῶν θηκῶν τοῦ γραφείου του ἦτο πλήρης ἐκ τῶν μικρῶν ἐτησίων χειρογράφων, ἐν οἷς ἅπας ὁ βίος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ῥηθέντος σημείου ἦτο γεγραμμένος, καὶ τοὶ λίαν συντόμως, καὶ τὰ ὅποια ἐνίοτε ἀναγινώσκων λίαν εὐχαριστεῖτο.

Τὴν 19 ἡν λοιπὸν Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1881 ὁ νέος ὑπολοχαγὸς γενόμενος ἤδη ἀρχηγὸς ὅλης ἱππικῆς ἑλθὼν εἰργάζετο ἐν τῷ δωματίῳ αὐτοῦ περὶ τὴν 10 ἡν μ. μ. βραγ καὶ στήριζων τὴν κεφαλὴν ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν ἐσυλλογίζετο ἂν κερὰ τὸ ἔτος 1878 ἢ κατὰ τὸ 1879 εἶχε δημοσιεύσει ἐν τῇ στρατιωτικῇ τῶν Πα-

ρισίων ἐφημερίδι πραγματεῖαν περὶ τῆς τοῦ Αὐστριακοῦ ἱππικοῦ σκευασίας καὶ στολῆς. Σκεφθεὶς δὲ ὅτι ἴσως ἤθελεν εὐρεῖ τούτο ἐν τοῖς ἡμερολογίοις, ἀνοίξας τὸ γραφεῖον λαμβάνει τυχαίως τὸ ἔτος 1879 καί, ἐνῶ ἐξήτει, σταματᾶται αἰφνης ὑπὸ σελίδος τινός, καὶ ἀναγινώσκει ὀλίγον καὶ μειδιῶν ἐγείρεται ἐκ τοῦ γραφείου καὶ μεταβάς εἰς τὸ ἀνάκλιτρον βυθίζεται εἰς τὴν μελέτην. Δησμενήσας δὲ καὶ πραγματείας καὶ ἱππικᾶς στολᾶς ἐπλεον ἐν τῷ ὤκτανῳ τοῦ παρελθόντος ὅτε μὲν μειδιῶν, ὅτε δὲ συγκινούμενος καὶ σφογγίζων διὰ τοῦ δακτύλου ὀλίγα δάκρυα ὁ καλὸς ἐκεῖνος νεαρὸς λοχαγός.

Ἄλλ' ἐκεῖνου οὕτω ῥεμβάζοντος, ἀνοίγεται ἡμέρα ἡ θύρα καὶ ξανθὴ καὶ χαρίεσσα κεφαλὴ προβαλλομένη ἀντανάκλαται ἐπὶ τῶν ἐν τῷ δωματίῳ εἰκόνων. Ἄρα γε μήπως κοιμᾶται; (ἐσκέφθη ἡ νεανίς) καὶ ὅμως πρὸ μικροῦ εἶχεν ἐκβάλει αὐτὴν λέγων ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ἐργασθῆ, ὅτε ἦτο παροῦσα, διότι ἀνησύχει αὐτὸν καὶ ἐμπόδιζε περισπῶσα τὴν προσοχὴν αὐτοῦ καὶ τὸν νοῦν. Ταῦτα δὲ σκεπτομένη ἐβάδιζεν ἡμέρα καὶ ἐπὶ τῶν ἄκρων τῶν δακτύλων πρὸς τὸ ἀνάκλιτρον καὶ ἐσυλλογίζετο ποῦ νὰ τὸν ἀσπασθῆ αἰφνιδίως, εἰς τὸ μέτωπον, ἢ εἰς τὴν παρεῖαν, ἢ πονταχοῦ ἂν ἦτο δυνατόν· διότι ἦτο εἰσέτι μικρὰ καὶ ἡγάπα τὸ οὕτω παίζειν ἢ ξανθὴ ἐκεῖνη καὶ ὡραία νεανίς. Ἀριθμεῖσα δὲ παρ' αὐτὴν καὶ σταματήσασα τὴν ἀναπνοὴν εἶδεν ὅτι δὲν ἐκοιμᾶτο, ἀλλ' ἀνε-

γίνωσκε μετὰ μεγάλης προσοχῆς. Αἰφνης ὅμως ἀναγνοῦσα ἐπὶ τοῦ τετραδίου ε 16 ἡ Ἰουνίου. Τὴν ἀγαπῶ! » α 17 ἡ Ἰουνίου τὴν ἀγαπῶ!! »

— Τί εἶν' αὐτὰ ποῦ βλέπω; ἀνέκραξε· τί εἶν' αὐτά! καὶ δάκρυα χέουσα καὶ σχεδὸν λειπόθυμος ἤθελε βεβαίως πέσει, ἂν ἐκεῖνος ἐγερθεὶς, ἀμέσως δὲν ὑπεστήριξεν αὐτήν. Ἄλλ' ἐκεῖνη ἐξακολουθοῦσα νὰ κλαίῃ καὶ ὀλολύζουσα ἔλεγεν:

— 16 ἡ Ἰουνίου. Τὴν ἀγαπῶ! 17 ἡ Ἰουνίου τὴν ἀγαπῶ!! καὶ σήμερον 19 ἡ Ἰουνίου!... Ἄλλην λοιπὸν ἀγαπᾶς! Ἄ εἶναι φρικτὸν! εἶναι φρικτὸν!

Ἐκεῖνος δὲ τότε σφογγίζων τὰ δάκρυα αὐτῆς διὰ δύο ἀσπασμῶν.

— Ἴδὲ λοιπὸν, τρελλή, ἰδὲ, εἶπε καὶ ἤνοιξε τὴν πρώτην σελίδα, ἐφ' ἧς ἦτο γεγραμμένον 1879.

— Ἄ! ἀνέκραξε τότε ἐκεῖνη μετὰ χαρῆς καὶ μετὰ τινων ὑπολειπομένων ἔτι λυγμῶν, ἐγὼ ἤμην! ἐγὼ ἤμην! Καὶ ταῦτα λέγουσα προσέθηκεν ἀφελῶς καὶ ἀπερισκέπτως:

— Ἐκράτεις καὶ σὺ λοιπὸν ἡμερολόγιον;

— Τί σημαίνει αὐτὸ τὸ καὶ σὺ;... λοιπὸν;...

Ἐπειδὴ δὲ ἠναγκάσθη νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ἂν ἐκεῖνος ἐκράτει τὸ ἡμερολόγιον τοῦ ἐπὶ μικρῶν τετραδίων, αὐτὴ ἔγραφεν ἐπὶ ὡραίων τόμων, καὶ ἐπειδὴ ἔλεγεν αὐτῷ — Δεῖξον νὰ ἰδῶ ἂν ὑπάρχουν τρία ἐπιφωνηματικά εἰς τὴν 18 ἡν Ἰουνίου καὶ

ἂν τέσσαρα εἰς τὴν 19 ἡν, ἐκεῖνος,

— Δὲν γίνεται εἶπε· πήγαινε νὰ φέρῃς καὶ τὰ ὀκτὼ σου καὶ τότε θὰ τὰ παραβάλωμεν καὶ θὰ ἰδοῦμε ποῖος ἔχει περισσότερα ἐπιφωνηματικά.

Καὶ ἐκεῖνη, καίπερ μὴ θέλουσα νὰ δεῖξῃ τὰ ἑαυτῆς, ὅμως ὑπὸ τῆς γυναικείας ἀκατασχέτου περιεργείας κινουμένη σπεύδει πρὸς ζήτησιν τοῦ ἔτους 1879 καὶ ἐπιστρέφει μετὰ τριῶν τόμων ἀρκετοῦ μεγέθους.

— Τρεῖς τόμοι! εἶπε μετ' ἀπορίας ἐκεῖνος.

— Ναί· αἱ τρεῖς πρώται τριμηνία. Καὶ σὺ γὰρ ὅλον τὸ ἔτος μόνον αὐτὸ τὸ τετράδιον ἔχεις;

— Πολλὰ πράγματα ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ πῆ μὲ ὀλίγας λέξεις· θὰ ἰδῆς. Ἔλα τώρα κάθισε στὸ πλάγι μου· χωροῦμεν καὶ οἱ δύο εἰς τὸ ἀνάκλιτρον.

— Πολὺ καλὰ... Μὰ ὄχι! ὄχι!

— Καὶ γιὰτί ὄχι;

— Διότι ἡμπορεῖ νὰ εἶναι εἰς τὸ τετράδιόν μου πράγματα ποῦ δὲν πρέπει νὰ ἰδῆς.

— Καλὰ λές· καὶ ἐγὼ ἡμπορῶ νὰ ἔχω πράγματα ποῦ δὲν πρέπει νὰ ἰδῆς. Θὰ καθίσωμεν λοιπὸν ἀντίκρυ καὶ ἀντίκρυ καὶ θὰ διαβάσῃ ὁ καθεὶς ὅ,τι θέλει. Ἄρχισε λοιπὸν.

— Ὅχι, εἶπεν ἐκεῖνη. Ἄρχισε σὺ, νὰ μοῦ δώσῃς θάρρος.

— Καλὰ· μὰ ἀπὸ ποῦ νὰ ἀρχίσω;

— Ἀπὸ ποῦ νὰ ἀρχίσῃς!... Ἄρχισε ἀπὸ τὸν Ἄρην.

— Στάσου, εἶπε τότε ἐκεῖνος· αὐτὸ νομίζω ὅτι εἶναι εἰς τὴν πρώτην δεκαπενθήμεριαν τοῦ Μαΐου... Ναί, ναί, ἰδοῦ: « Πέμπτη 15 ἡ Μαΐου παρὰ τῷ κ. Ἑρρίκῳ ἐμπόρῳ. Ἄρης, ἵππος πυρρός ἐπτά ἐτῶν. Ἐνδείξις τοῦ καταλόγου: Ἐξαιρετος πρὸς ἱππασίαν, κηδῶ καλῶς, συνειθισμένος καὶ πρὸς γυναικίαν ἱππασίαν. Θὰ πωληθῆ τῇ 21 ἡ Μαΐου. Ὁ Κάρολος μοὶ τὸν συνιστᾷ. » Καὶ δύο σελίδες ἀπωτέρω: « Σαββάτῳ 17 ἡ Μαΐου. Εἶδον τὸν Ἄρη· φαίνεται ἐξαιρετος τὸ τίμημά του θὰ ἀυξήθῃ ἴσως μέχρι 2,500 φράγκων. » Ἐπὶ τέλοις δὲ μετὰ τέσσαρας σελίδας: « Τετάρτῃ τῇ 21 ἡ Μαΐου. »

— Ἄ! εἶναι ἡμέρα ποῦ συνητήθημεν πρώτην φοράν εἰς τὸν σιδηροδρόμον ἐνθυμοῦμαι τὴν ἡμερομηνίαν.

— Καλὰ λές· ἄκουσε λοιπόν:

« Τετάρτῃ 21 ἡ Μαΐου. Εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν. Εἰς τῆς ἀδελφῆς μου. Ἄγορά τοῦ Ἄρεως ἀντὶ 1,900 φράγκων. Κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν ἐν τῇ ἀμαξοστοιχίᾳ θελκτικωτάτῃ νεάνις καθημένη ἄντικρυς ἐμοῦ. »

— Εἶναι ἐτῆ γραμμένο; Θαρρῶ πῶς τὸ τεργιάζεις λιγάκι ἀπὸ φιλοτιμίαν.

— Δὲν τεργιάζω τίποτε.

— Δεῖξέ μου λοιπόν νὰ ἰδῶ.

— Νά· κύτταξε.

— Ἄ! ναί· βλέπω... θελκτικωτάτη... ναί.

— Ἐλα τώρα σὺ... Θὰ ἔχῃς τίθαια κάτι τι καὶ σὺ τὴν 21 ἡν.

— Θαρρῶ πῶς ἐγὼ δὲν ἔχω τίποτε. Μήπως νομίζεις πῶς θὰ ἔχω ἐν τῇ ἐπιστροφῇ θελκτικώτατος νεανίας καθημένος ἄντικρυς ἐμοῦ;

— Ὅχι, θελκτικώτατος νεανίας!... ἀλλὰ τέλος πάντων ἡμπορεῖ νὰ ἔχῃς τίποτε.

— Καλὰ λοιπόν· γιὰ νὰ μὴ μείνῃ τὸ ἄματι σου, ἄς ἰδοῦμε τί ἔχω. « Τετάρτῃ τῇ 21 ἡ Μαΐου. Εἰς τὸ Λουῆρον... Εἰς τῆς θείας μου... Εἰς τὴν Ἐκθεσιν... » Βλέπεις σὺ λέγω ὅτι δὲν εἶναι τίποτε... Μπᾶ! βλέπω κάτιτι· γιὰ ἄκουσον:

« Ἐν δὲ τῷ σιδηροδρόμῳ κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν νεανίας καθημένος ἄντικρυς ἐμοῦ μὲ παρετήρει καθ' ὅλην τὴν πορείαν καὶ ὅτε μὲν ἐγὼ ἀνέβλεπον, ἐκεῖνος κατένευεν· εὐθὺς δ' ὡς ἐγὼ κατένευον, ἠκεῖνος ἐξηκολούθει παρατηρῶν με οὕτως, ὥστε ἀπὸ τοῦ χωρίου Κ. δὲν ἐτόλμα μῆσα πλέον νὰ ἀναβλέψω φοβουμένη μὴ συναντηθῶσι πάλιν τὰ βλέμματα ἡμῶν. « Λαβοῦσα δὲ τότε τὸ ἐν τῷ θυλακίῳ μου ἄγγλικὸν βιβλίον ἀνεγίνωσκον μὲν, ἀλλὰ τὴν ἐσπέραν ἠναγκάσθην νὰ ἐπαναλάβω πάντα ὅσα ἐνόμιζον ὅτι εἶχον ἀναγνώσει ἐν τῷ σιδηροδρόμῳ. »

— Ἐξακολούθει· τί σταματᾷς; βλέπω ὅτι εἶναι καὶ ἄλλα.

— Ναί· μὰ αὐτὰ εἶναι ἀσήμαντα.

— Ὅχι, ὄχι· νὰ τὰ διαβάσῃς ὅλα· ἐγὼ ἐδιάβασα ὅλα τὰ δικά μου.

— Ὡ! ἐσύ... ἐσύ... ἐκατάλαβα·

τὴν κάθε φορά θὰ ἔχῃς κάτι ξηρὰς ξηρὰς σημειώσεις, ἐνῶ ἐγὼ θὰ ἐκθέσω ὅλον ἐν λεπτομερείας. Μὴ θαρρῆς ὅμως... Νὰ ἰδῆς τί συνέβη: Ἐκεῖνη ἡ Κ. Εὐλαλία, ἡ διδασκάλισσά μου, [ὅτε ἀνεχώρησε, μὲ εἶπε: Κόρη μου, γράφεις ἀρκετὰ καλά· ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐξακολουθῆς νὰ καταγίνεσαι· διότι ὅπως γιὰ τὸ πιάνο ὅλο πρέπει κανεὶς νὰ κάμῃ σκάλες, ἔτσι καὶ γιὰ τὸ καλὸν ὕψος, πρέπει κανεὶς ὅλο νὰ γράφῃ. Κάθε βράδῳ λοιπὸν γράφε τρεῖς ἢ τέσσαρας σελίδας περὶ ὅποιουδήποτε πράγματος καὶ ἂν θέλῃς περὶ τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν συμβάντων σου, περὶ τῶν ἐπισκέψεων τὰς ὁποίας εἶτε σὺ ἔκαμες, εἶτε ἄλλοι σὰς ἔκαμαν κ τ λ. » Καὶ διὰ τοῦτο ἐγὼ ἔγραφα ἔτσι ἐκτεταμένα.

— Καλὰ, καλά.

— Ὅχι θέλω νὰ ἐννοήσῃς αὐτὸ ποῦ σοῦ λέγω, γιὰ νὰ μὴ νομίσης τώρα μετ' ὀλίγον ὅτι ἀκούεις ἐκφράσεις αἰσθημάτων καὶ ἐκχειλισμοὺς πάθους, ἐνῶ τίποτε ἄλλο δὲν εἶναι παρὰ γλωσσικὰ γυμνάσματα καὶ ἐκθέσεις. Σοῦ λέγω αὐτὰ γιὰ νὰ μὴ ἀπατηθῆς καὶ νομίσης... .

— Ὅχι, ὄχι, δὲν ἀπατῶμαι... Ἄλλα τί ἔχεις παρακάτω;

— Στάσου· ἄκουσε:

« Ἄρά γε εἶναι ἀληθὲς ἐκεῖν' ὅπερ ἀπροχθὲς ἡ μάμμη ἔλεγε: — Παράδοξα ξοῦ! ἡ μικρὰ Ὀλυμπιάς αἰφνιδίως ἀπέκτησε καλλονὴν σπανίαν! » Τότε ἀδ' ἐπῆλθε μακρὸς διάλογος μεταξύ τῆς

α μητρὸς καὶ ἐκείνης, καθ' ὃν ἡ μήτηρ τὴν ἀπέπληχτεν ὅτι προσεπάθει διὰ τῶν τοιαύτων νὰ διεγείρῃ τὸν ἐγωϊσμόν μου κ τ λ. κ τ λ. Βλέπεις; τίποτε σπουδαῖον. Ἄρχισε τώρα σὺ.

— Δὲν ἔχω τίποτε τὴν 22 ἡν.

— Οὐτ' ἐγὼ δὲν ἔχω.

— « Τῇ 23 ἡ Μαΐου. Ἄφεις τοῦ Ἄρεως. Δοκιμασία αὐτοῦ ἐπὶ μικροῦ ἀψώματος καὶ ἐν τῷ δάσει. Ἐξαιρετος. » Καὶ γιὰ ἡμένα τίποτε;

— Τίποτε.

— Αὐτὸ εἶναι προσβλητικόν, φίλε μου. Ἴδὲς ἐγὼ τί ἔχω τὴν 23 γιὰ σένα:

« Τῇ 23 ἡ Μαΐου. Ὁ προχθὲς ἐν τῷ σιδηροδρόμῳ παρατηρῶν με νεανίας εἶναι ἀστρατιωτικὸς φέρων τρεῖς ἀργυρᾶς ταινίας ἐπὶ τῆς χειρὶδος· εἶδον δὲ αὐτὸν ἀρτίως πρὸ τῆς ἡμετέρας οἰκίας διερχόμενον ἐφιππον ἢ μάλλον ἐφ' ἱκανὴν ἄραν περιερχόμενον ἐπὶ τοῦ μικροῦ ἀψώματος, τοῦ ἄντικρυς ἡμῶν. Καὶ εἶναι μὲν ὅλως ἀνόητον τοῦθ' ὅπερ μέλλω νὰ γράψω, ἀλλὰ τί πρὸς τοῦτο ἀφοῦ οὐδεὶς βλέπει τὰ γραφόμενά μου; Ἄρά γε μήπως πληροφορηθεῖς ὅτι κατοικῶ ἐνταῦθα ἠθέλησέν μοι ἐπιδειχθῆ; διότι ἀσχεδὸν ἐπὶ τῷ τέταρτον τῆς ὥρας ἔμειναν ἐκεῖ περιφερόμενος καὶ πολυειδεῖς ἀποιῶν κινήσεις διὰ τοῦ ἵππου αὐτοῦ. « Ἄλλ' ἀπατᾶται ἂν διὰ τοιούτων κοινῶν μέσων ἐλπίζει νὰ μὲ προσελκύσῃ. »

— Ἄχ! πῶς μὲ ἀδικεῖς καυμένη! Ἴδὲ τί γράφω στὸ τετράδιό μου. Δοκιμα-

σία τοῦ Ἄρεος. Τὸν ἐδοκίμαζα ἐκεῖ ἐπά-
νω καὶ εἶχα ἰδεῖ ὅτι ἦτο πολὺ καλός.
Τέλος πάντων ἐξακολούθει.

— Ἐξακολουθῶ: α Τὴν δὲ ἐσπέραν
α μετὰ τὸ δεῖπνον ἐρωτῶ τὸν Γεώργιον,
α ὅστις καίπερ δωδεκαετῆς ὢν παίζει εἰς-
α ἐτι μετὰ μολυβδίνων στρατιωτῶν καὶ
α ἐπομένως εἶναι ἔμπειρος περὶ τὰ αὐτοῦς
α ἀφορῶντα, — α Γεώργιε, πῶς ὀνομά-
α ζεταὶ ὁ στρατιώτης ὁ φέρων τρεῖς ἄρ-
α γυρᾶς ταινίας ἐπὶ τῆς χειρὶδος; — Δο-
α χαγός — Εἶναι δὲ καλός ὁ βαθμὸς οὐ-
α τος; — Ἐναλόγως τῆς ἡλικίας· διότι ἐ-
α νῶ κατὰ τὸ εἰκοστὸν ἔτος ὁ βαθμὸς οὐ-
α τος εἶναι ποθεινότατος, κατὰ τὸ πεντη-
α κοστὸν εἶναι ἀπεχθής »

α Ἄλλ' ἢ μάμμη ἦτις προσεῖχεν εἰς
α τὴν συνομιλίαν ἡμῶν, α Ἀκούεις; λέγει
α πρὸς τὴν μετέρα· ἢ Ὀλυμπιάς αἰτεῖ
α παρὰ τοῦ Γεωργίου πληροφορίας περὶ
α τῶν στρατιωτικῶν » Ἐνῶ δὲ ἐγὼ ἐρυ-
α θριῶ, ἐκεῖναί σφοδρὰν ἀρχίζουσι συ-
α ζήτησιν, ἐν ἧ ἢ μὲν μάμμη ἐπῆνει τοὺς
α στρατιωτικούς, ἢ δὲ μήτηρ ἔκραζεν ἄν-
α τιλέγονσα ὅτι οὐδέποτε ἦθελεν ἀνεχθῆ
α νὰ μὲ ἴδῃ εἰς χεῖρας ἀνθρώπου, ὅστις
α νὰ μὴ σύρῃ ἀπὸ φρουρίου εἰς φρού-
α ριον . . . Ἀπορῶ πῶς γράφω ὅλας
α ταύτας τὰς ἀνοησίας ἐπὶ τούτου τοῦ
α χάρτου· ἀλλὰ βεβαίως τοῦτο κάμνω ἵ-
α να ὑπακούω εἰς τὴν Καν Εὐλαλίαν. »

Βλέπεις τί γράφει; νά! αὐτὸς εἶναι ὁ
λόγος. Ἡ σειρά σου τώρα· ἐγὼ ἐτε-
λειώσω.

— Τῇ 24 ἡ Μαΐου. Συνάντησις τῆς
α νεάνιδος ἐκείνης ἐφίππου ἐν τῷ δάσει.
α ὄντως ὠραιότατη καὶ καλῶς ἰππεύουσα. »

— Αὐτὸ εἶναι ὄλο ὄλο; Αὐτὸ χρειάζε-
ται ἓνα μικρὸ σχόλιον, θαρρῶ.

— Ἐχεις δίκαιον, φίλη μου· αἱ ση-
μειώσεις μου εἶναι πολὺ ξηραὶ καὶ πρέπει
νὰ σοῦ κάμω ἓνα σχόλιον· ἀλλὰ φοβοῦ-
μαι μὴ γείνω καταγέλαστος.

— Μὴ φοβᾶσαι δὲν εἶναι κανεὶς ἐδῶ
πέρα.

— Μάθε λοιπὸν, ψυχὴ μου, ὅτι ἐπεινο-
ποῦ δὲν εἶναι γραμμένον στὸ τετράδιον, εἶ-
ναι γραμμένο μέσ' στὴν καρδιά μου. Ἐ-
κεινὴ ἢ μαϊάτικη πρῶια, ἐκείνη ἢ συνάν-
τησις εἰς τὸ δάσος . . . σήμερον, ὕστερον
ἀπὸ δύο ὀλόκληρα ἔτη ἐνθυμούμαι ὅλα
μὲ ὄλας τὰς λεπτομερείας. Ἐνθυμούμαι
ὅτι ἀπὸ τὰς 6 ἕως εἰς τὰς 8 εἶχα με
γυμνάσια καὶ εἶμεθα πλέον βουτηγμένοι
εἰς τὴν σκόνην. Ἄμα δὲ ἐτελείωσαν τὰ
γυμνάσια ἐγὼ ἀμέσως ἐπαναφέρω τὴν
ἴλην μου εἰς τὸν στρατῶνα, ἀφίνω τὸ πρῶ-
τόν μου ἄλογον καὶ ἀναχωρῶ καλπά-
ζων μὲ τὸν Ἄρην.

(ἀκολουθεῖ).

ΓΑΛΙΛΑΙΟΣ.

ΓΑΛΙΛΑΙΟΣ } *Galileo* ὑπῆρξεν ὁ
δημιουργός, οὕτως εἶπεν, τῆς νεωτέρας
Φυσικῆς, καταλύσας μετὰ τοῦ συγχρόνου

τοῦ Βάκωνος τὸ κράτος τῆς περιπατητι-
κῆς σχολῆς καὶ ἀναμορφώσας τὴν φυσι-
κὴν ἐπιστήμην διὰ τῶν θαυμαστῶν του
ἀνακαλύψεων.

Ἐγεννήθη ἐν Πίσῃ τῇ 15 Φεβρουαρίου
1564 ἐκ πατρὸς ἐπισήμου κατὰ τε τὸ
γένος καὶ τὴν παιδείαν, παρὰ τοῦ ὁποίου
ἐμυῖθη τὰς μαθηματικὰς ἐπιστήμας, εἰς
τὰς ὁποίας καὶ θαυμασίως ἐπέδωκεν. Ἐξ
αὐτῆς τῆς παιδικῆς ἡλικίας του ἀνέδειξε
μεγάλην καὶ σταθερὰν κλίσιν πρὸς τὴν
μηχανικὴν καὶ ἑκταχτον παρατηρητικὸν
πνεῦμα. Ἐνεακαιδεκαετῆς ἔτι τὴν ἡλι-
κίαν ἐπενόησε τὴν τοῦ ἐκκρεμοῦς θεωρίαν,
ἀφορηθεὶς ἐκ τῶν δονήσεων λυχνίας κρε-
μαμένης ἀπὸ τῆς ὀροφῆς ναοῦ, βραδύτερον
δὲ ἐφήρμοσε τοῦτο εἰς τὴν καταμέτρησιν
τοῦ χρόνου καὶ εἰς τὴν κατασκευὴν ὥρο-
λογίων. Ὑστερότερον πάλιν, μαθὼν πα-
ρὰ ἀντλιοποιῶν ὅτι τὸ ὕδωρ δὲν ὑψοῦται
ἐν τῇ ἀντλίᾳ πλέον τῶν 32 ποδῶν, κατε-
νόησεν ἐκ τούτου τὸ ἐσφαλμένον τῆς τότε
ἐπικρατούσης προλήψεως, ὅτι ὀῖθην ἢ φύ-
σις ἀποστρέφεται τὸ κενόν, καὶ διέχυσε
διὰ τούτου μέγα φῶς εἰς τὴν Φυσικὴν. —
Μετὰ τοῦτο διὰ πειραμάτων γενομένων
ἀπὸ τοῦ κωδωνοστασίου τῆς Μητροπόλεως
καὶ ἐνώπιον πληθους θεατῶν ἀπέδειξεν ὅ-
τι τὸ βάρος οὐδαμῶς ἐπιταχύνει τὴν φο-
ρὰν τῶν πιπτόντων σωμάτων· ἀνεκάλυψε
τοὺς νόμους τῆς ταχυνομένης κινήσεως
καὶ ἀπέδειξεν ὅτι τὸ τοπικὸν διάστημα, τὸ
ὁποῖον σῶμά τι πίπτον διανύει κατ' ἴσα
διαστήματα χρόνου, αὐξάνει ὡς οἱ περιτ-

τοὶ ἀριθμοί. — Εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν τὴν
ἡλικίαν διωρίσθη καθηγητῆς τῶν μαθημα-
τικῶν ἐν Πίσῃ. Μετὰ δύο ἢ τρία ὁμῶς ἔ-
τη ἠναγκάσθη χάριν τῆς ἡσυχίας του νὰ
παραιτηθῆ τῆς καθηγεσίας, ἔνεκα τῆς διε-
γερθείσης κατ' αὐτοῦ καταφορᾶς ὑπὸ τῶν
ζηλωτῶν ὀπαδῶν τῆς παλαιᾶς φιλοσοφίας,
τῆς ὁποίας τὰς ἐλλείψεις καὶ πλάνας κα-
τεδείκνυε διὰ συγγραφῶν τε καὶ πειρα-
μάτων. Ἀμέσως ὁμῶς σχεδὸν διωρίσθη
ὑπὸ τῆς Ἐνετικῆς Γερουσίας καθηγητῆς
τῶν αὐτῶν ἐπιστημῶν εἰς τὴν ἀκαδημίαν
τῆς Παδούης, τόσον δὲ ἐκεῖ διεφημίσθη
ἐν βραχεῖ χρόνῳ, ὥστε ἄπειρον πλῆθος
ἀνθρώπων πάσης τάξεως καὶ ἀπὸ τῶν ἄ-
πὸ τῶν ἀπωτέρων χωρῶν τῆς Εὐρώπης
συνέτρεχον ὅπως ἀκροασθῶσι τὰς παρα-
δόσεις του. Ἐκ τῶν ἀκροατῶν του δὲ λέ-
γεται ὅτι ἦτο καὶ ὁ μετέπειτα γενόμενος
βασιλεὺς τῆς Σουηδίας Γουσταῦος Ἀδόλ-
φος.

Εἰς τὸν μέγαν τοῦτον σοφὸν πολλοὶ ἀ-
ποδίδουσι καὶ τὴν ἐφεύρεσιν τοῦ θερμομέ-
τρου, ἄλλοι ὁμῶς ἀρνοῦνται τοῦτο. Ἀ-
ναμφισβήτητον ἐν τούτοις εἶναι ὅτι αὐτὸς
ἐξέτεινε τὴν χρῆσιν τοῦ ὑπὸ Μετίου ἐφευ-
ρεθέντος τῷ 1609 τηλεσκοπίου, ἐφερ-
μόσας αὐτὸ εἰς παρατήρησιν τῶν οὐρανίων
σωμάτων· διὰ τοῦ μέσου δὲ τούτου ἔκα-
με σημαντικωτάτας ἐν τῷ οὐρανῷ ἀνακα-
λύψεις. Ἀπὸ τοῦ 1610 ἀνεκάλυψε τὰς
ἐν τῷ δίσκῳ τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης
σκιώδεις κηλίδας, εἶδε τὸν ἀριθμὸν τῶν
ἀπλανῶν ἀστέρων ἐπ' ἄπειρον αὐξάνοντα

καὶ ἐν μόνῳ τῷ ἀστερισμῷ τοῦ Ὠρίωνος ἀνεκάλυψεν ὑπὲρ τοὺς 500 νέους ἀστέρας· διενόησε δὲ ὅτι καὶ ὁ Γαλαξίας λεγόμενος κύκλος δυνατὸν νὰ ἀποσυντεθῇ εἰς πλείονας ἀστερισμοὺς διὰ τηλεσκοπίου ἰσχυροτέρου. — Τῷ 1611 ἀπῆλθεν εἰς Ῥώμην, ἐξετέλεσε δὲ αὐτόθι ἐπὶ παρρουσία τοῦ Καρδινάλιου Βαρδίνη καὶ ἄλλων ἀρχιερέων διάφορα ἀστρονομικὰ πειράματα, παρετήρησε τὰς νεφελοειδεῖς λευκότητας καὶ τοὺς τέσσαρας δορυφόρους τοῦ Διός, τοὺς ὁποίους καὶ ὠνόμασεν ἀστέρας τῶν Μεδίκων, πρὸς τιμὴν τοῦ ἡγεμονικοῦ τούτου καὶ φιλομούσου οἴκου. Ἀνακαλύψας δὲ διὰ τοῦ τηλεσκοπίου του τὰς ἐναλλάξ φωτεινάς καὶ σκιδώδεις φάσεις τῆς Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Ἄρεως, ἐπέισθη διὰ τῆς ὀφθαλμοφανοῦς ταύτης ἐπιδείξεως περὶ τῆς ὀρθότητος τοῦ κοπερνικείου ἀστρονομικοῦ συστήματος καὶ ἐκηρύχθη θερμότατος αὐτοῦ ὑπέρμαχος, παρ' ὅλην τὴν τῶν κληρικῶν καταφορὰν κατὰ τοῦ λελογισμένου τούτου συστήματος, τὸ ὁποῖον ἐν τῇ ἀτόπῳ δεισιδαιμονίᾳ των ἐσυκοφάντων ὡς ἀντιθρησκευτικόν, μόνον διὰ τὸν λόγον ὅτι ἀντέβαινε πρὸς τὴν ῤῆσιν τῆς Ἀγ. Γραφῆς, καθ' ἣν ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ προσέταξε τὸν ἥλιον νὰ σταθῇ, ὡσάν ἡ ῤῆσις αὕτη δὲν ἐπεδέχεται μεταφορικὴν ἐξήγησιν. Ἡ ἀνακάλυψις αὕτη τοῦ Γαλιλαίου συνέτεινε πολὺ εἰς διάδοσιν τοῦ νέου ἀστρονομικοῦ συστήματος. καθότι δι' αὐτῆς κατέστη πλέον ἀναντίρρητος ἡ περὶ τὸν ἥλιον κίνησις τῶν

πλανητῶν ἐκείνων καὶ ὁ παρὰ τοῦ κεντρικοῦ τούτου ἀστέρος φωτισμὸς αὐτῶν.

Αἱ ἀνακαλύψεις αὗται καὶ πολλαὶ ἔτι ἄλλαι ὑπερεδόξασαν τὸν Γαλιλαῖον καὶ κατέστησαν ἐξάκουστον τὸ ὄνομά του εἰς πάντα τὸν πεπολιτισμένον κόσμον. — Μετὰ τινων δὲ μηνῶν ἐν Ῥώμῃ διατριβὴν ὁ εὐκλεῆς σοφὸς μετέβη εἰς Φλωρεντίαν προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ μεγάλου δουκὸς τῆς Τοσκάνης, Κώμου τοῦ Β'. Ἐκεῖ δὲ ἐδημοσίευσεν τῷ 1613 τὸν «Περὶ τῶν ἐν τοῖς ῤευστοῖς κινουμένων καὶ ἐπιπλέοντων σωμάτων» λόγον του, διὰ τοῦ ὁποῦ ἀπεδείκνυε τὴν περιοδικὴν κίνησιν τῶν δορυφῶρων τοῦ Διός. Μικρὸν μετὰ τοῦτο ἐδημοσίευσεν δευτέραν ἔκδοσιν τοῦ λόγου τούτου ἐν τῇ ὁπίᾳ συνεξέθετο καὶ τὴν γνώμην του περὶ τῆς θέσεως, τῆς φύσεως καὶ τῆς κινήσεως τῶν ἐν τῷ δίσκῳ τοῦ ἡλίου παρατηρουμένων κηλίδων. Ἡ ἐκ τῶν λαμπρῶν τούτων ἀνακαλύψεων δόξα καὶ ἡ μεγίστη εὐνοία, διὰ τῆς ὁποίας ἐτίμα αὐτὸν ὁ προρρηθεὶς δούξ Κῶμος, παρῶξυναν κατ' αὐτοῦ τὸν φθόνον τῶν σοφιστῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, οἵτινες, συμμάχους παραλαβόντες καὶ τοὺς ἐξ ἀμαθείας ἢ ἐκ παρανενοημένης εὐσεβείας κινουμένους κληρικοὺς ἐπετέθησαν ἐμπαθέστατα κατὰ τοῦ διασήμου ἀνδρός· πρὸ πάντων δὲ τῶν ἄλλων λυσσῶδως κατέφθθησαν κατ' αὐτοῦ οἱ δομινικανοὶ μοναχοὶ διὰ τε συγγραφῶν, ἐν ταῖς ὁποῖαις ἀνημιλλᾶτο ὁ φθόνος πρὸς τὴν ἀμάθειαν, καὶ διὰ λόγων ἀπ' ἄμβωτος. Τοσοῦτο

δὲ τὸ πάθος ἐτύφλωνε τοὺς ἀγαθοὺς ἐκείνους συγγραφεῖς καὶ ῥήτορας, ὥστε τῷ 1614 ἐκήρυξανπαρρησία ὡς αἰρέσεις θεοσυγεῖς ὄχι μόνον τὴν περὶ κινήσεως τῆς γῆς γνώμην τοῦ φιλοσόφου, ἀλλὰ καὶ αὐτὰς τὰς ὀφθαλμοφανεῖς καὶ ψηλαφητὰς, οὕτως εἶπεῖν, ἀνακαλύψεις τῶν νέων πλανητῶν τὰς ὁποίας ἔκαμεν. «Ὅτι ἡ κατὰ φαντασίαν αὕτη ἀνακάλυψις, ἔλεγε πολυμαθῆς τις Νεαπολίτης κληρικὸς, ἀντιβαίνει ἄντικρυ πρὸς τὸ θεόπνευστον βιβλίον τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, εἶναι κατάδηλον· ἐπειδὴ ὁ ἀληθὴς ἀριθμὸς τῶν ἀστέρων παρίσταται ἐν τῷ ἱερῷ ἐκείνῳ βιβλίῳ διὰ τῆς ἐπταφώτου λυχνίας (1) τὴν ὁποῖαν ὁ ἱερὸς εὐαγγελιστὴς περιγράφει» Τοιαῦτα ἦσαν τὰ ἐπιχειρήματα τῶν ἑθρῶν του, μέχρι τοῦ γελίου παρεξηγούντων τὰς θείας γραφὰς πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ των. — Τὸ 1615 ἕτερος δομινικανὸς μοναχὸς, ἐκ Φλωρεντίας, πάτερ Κατσίνης ὀνόματι, λαβὼν ὡς προοίμιον τοῦ λόγου του τὴν πρὸς τοὺς Ἀποστόλους ἐ-

(1) Γνωστὸν ὅτι οἱ ἀρχαῖοι ἐγνώριζον 7 μόνους πλανήτας, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς σελήνης, τοὺς διὰ γυμνῶν ὀφθαλμῶν ὀρώμενους· ἀπὸ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ τηλεσκοπίου μέχρι τοῦ ἔτους 1858 ἀνεκκλύθησαν 47 νέοι πλανῆται καὶ δορυφόροι, καθ' ὅσον δὲ τὰ ὀπτικά ὄργανα τελειοποιούνται αὐξάνει καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνακαλυπτομένων πλανητῶν. οἱ πλανῆται δὲ οὗτοι φαίνεται ὅτι εἶναι παρὰ πολλοί, διότι κατ' ἔτος ἀνακαλύπτονται περὶ τοὺς 4 ἢ 5.

ρώτησιν τῶν δύο ἀγγέλων κατὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου, «Ἄνδρες Γαλιλαῖοι τί ἐστήκατε ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν; ἐπετέθη σφοδρῶς ἀπ' ἄμβωνος ἐν πλήρει ἐκκλησίᾳ κατὰ τοῦ ἀνδρός καὶ διὰ λόγου σχοινοτενοῦς, παρέστησεν εἰς τοὺς ἀκρατάς του αὐτόν τε καὶ πάντας τοὺς περὶ τὴν ἀστρονομίαν ἀσχολουμένους ὡς αἰρετικούς καὶ ἀθέους. Ὁ Γαλιλαῖος παρεπονέθη περὶ τούτου πρὸς τὸν γενικὸν καθηγούμενον τοῦ τάγματος τῶν Δομινικανῶν, Λουδοβίκον Μαράφην ἄνδρα ἐλλόγιμον, οὗτος δὲ τῷ ἀπεκρίθη, «ὅτι ἐλυπεῖτο μὲν διὰ τὸ σκάνδαλον τὸ προξενηθὲν ὑπὸ κληρικοῦ τοῦ τάγματός του, οὐδὲν ὁμως ἠδύνατο νὰ ἀντιπράξῃ εἰς τὰς κτηνώδεις ἀνοησίας τὰς ὁποίας ἐπραττον ἢ ἠδύνατο νὰ πράξωσι 30 ἢ 40 χιλ. μοναχῶν ἐκ τῶν ὁποίων, συνέκειτο τὸ τάγμα του.» Πρὸς τοῦτοις καὶ ὁ Καρδινάλιος Βελλαρμῖνος διεκήρυξε τὸ σύστημα τοῦ Γαλιλαίου αἰρετικόν. Ὁ Γαλιλαῖος ἀπηύθυνε τότε πρὸς τὴν μεγάλην δούκισσαν τῆς Τοσκάνης ἐπιστολὴν, δι' ἧς ἐζήτηε νὰ ἀποδείξῃ διὰ πλείστων χωρίων, ἐκ τῶν συγγραμμάτων τῶν ἁγίων πατέρων ληφθέντων, ὅτι εἶναι συχωρημένον ἐπὶ ζητημάτων, καθαρῶς φυσικῶν καὶ μαθηματικῶν, νὰ ὑπεκκλήνῃ τις τῆς αὐθεντίας τῶν θείων γραφῶν. Εἰς ὑπεράσπισιν αὐτοῦ ἐξῆλθον πολλοὶ φίλοι του καὶ λόγιοι ἄνδρες, μεταξύ δὲ αὐτῶν καὶ τρεῖς κληρικοί, ὁ Καστέλλης, ὁ Φωσκάρνης καὶ ὁ Καμπανέλας· οὐχ ἦττον

ὅμως ἠναγκάσθη νὰ ἀπέλθῃ εἰς Ῥώμην, ὅπως ἀπολογηθῆ ἑνώπιον τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν. Ὁ Δουξ Κῶμος, ὅστις πάντοτε ἠνθῆει καὶ ἐπροστάτευεν αὐτόν, ἔγραψε πρὸς τὸν παρὰ τῷ πάπα ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὸν Γαλιλαῖον τὸ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ Μέγαρον τῶν Μεδίκων· ἐσύστησε δὲ αὐτόν θερμῶς καὶ πρὸς τὸν φίλον του Καρδινάλιον Μόντε.—Ὁ τότε πάπας Παῦλος ὁ Β΄ ὑπεδέξατο τὸν ἄνδρα ἀξίως τῆς παιδείας του μετὰ πάσης τιμῆς καὶ περιποίησεως, εἶπε δὲ εἰς αὐτόν ὅτι ἠδύνατο μὲν ἐλευθέρως καὶ ἀκινδύνως νὰ δοξάζῃ ὅτι ἡ γῆ κινεῖται, ὡφείλει ὅμως νὰ πραγματευθῆται τὸ ζήτημα τοῦτο, ὡς ἀπλοῦν μαθηματικὸν ἀντικείμενον. Ἡ ἀπαίτησις τοῦ πάπα, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν καιρῶν καὶ τῶν τότε ἐπικρατουσῶν ἰδεῶν, ἦτο τῷ ὄντι λίαν μετριοπαθῆς καὶ ἐμφρονεστάτη. Ὁ Γαλιλαῖος ὅμως, μὴ εὐχαριστηθεὶς ἐκ τούτου, ἤξιον νὰ πείσῃ τὸν πάπαν καὶ τὸ Ἱερ. Δικαστήριον νὰ ἀποφανθῶσιν ὅτι τὸ σύστημα τοῦ Κοπερνίκου οὐδαμῶς ἀντέβαινε πρὸς τὸ ὀφειλόμενον εἰς τὰς ἀγίας Γραφὰς σέβας. Ὅθεν τῇ 5 Μαρτίου 1616 τὸ Ἱερὸν Δικαστήριον ἐξέδωκεν ἀπόφασιν διὰ τῆς ὁποίας καὶ περ μὴ ἀναφέρον ὀνομασί τὸν Γαλιλαῖον, κατεδικάζεν ὡς ἀπειναντιούμενα εἰς τὰς ἀγίας Γραφὰς τὸ τε σύστημα τοῦ Κοπερνίκου καὶ τὰ συγγράμματα τῶν ὑπερασπιστῶν του. Τότε ὁ δουξ τῆς Τοσκάνης, ὅπως προλάβῃ καὶ ἀποτρέψῃ ἀπὸ τοῦ εὐνοουμένου του ἐνδεχόμενόν τι ἀπευκτέον, ἀνεκάλεσεν αὐτόν

τάχιστα εἰς Φλωρεντίαν. Ἀνεχώρησεν ὅθεν ἐκ Ῥώμης περὶ ἀρχὰς Ἰουνίου, ἀφοῦ ἔλαβε, ζητήσας παρὰ τοῦ Καρδινάλιου καὶ Καγγελαρίου Βελαρμίνου, ἔγγραφον πιστοποιητικόν, χρονολογίαν φέρον 26 Μαΐου 1616 δι' ἡμετέραν τὴν δοθεῖσαν φήμην ὅτι ὁ Γαλιλαῖος κατεδικάσθη νὰ ἀποκηρύξῃ τὰς ἀστρονομικὰς γνώμας του καὶ νὰ ὑποστῇ κανόνα μετανοίας· συγχρόνως ὅμως διεκηρύττετο ἐν τῷ αὐτῷ ἔγγραφῳ ὅτι τῷ ἀπηγορεύετο εἰς τὸ ἐξῆς τὸ νὰ ὑπερασπίζηται καὶ ὑποστηρίξῃ τὸ Κοπερνίκειον σύστημα.

Ἐπανελθὼν εἰς Φλωρεντίαν ὁ Γαλιλαῖος ἔζησεν ἐπὶ τινα χρόνον ἡσύχως καὶ ἀπερισπάστως, ἀσχολούμενος εἰς τὰς μελέτας καὶ παρατηρήσεις του. Ἡ ἡσυχία του ὅμως αὐτῇ διαταράχθη πάλιν μετ' ὀλίγον, ὡς ἐκ τῶν ἐμφανισθέντων τῷ 1618 τριῶν κομητῶν· διότι Ἰησοῦιτης τις μοναχὸς, πάτερ Γράσσης τὸ ὄνομα, θελήσας νὰ γράψῃ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, καὶ ἀνασκευασθεὶς ὑπὸ τινος τῶν μαθητῶν τοῦ Γαλιλαίου, τὰ ἔβαλε μὲ τὸν διδάσκαλον καὶ ἐπετέθη κατ' αὐτοῦ διὰ συγγράματός του, Πλάστιγξ Ἀστρονομικῆ ἐπιγραφομένου. Ὁ Γαλιλαῖος ἀπήντησεν εἰς τὰς προσβολὰς τοῦ μοναχοῦ διὰ διατριβῆς, ἧτις δικαίως θεωρεῖται ὡς ἀριστοῦργημα εὐφραδείας καὶ κρίσεως, καὶ κατέδειξε γελοῖον τὸν ἀντίπαλόν του· ἐκ τούτου ὅμως παρῶξυνε κατ' ἑαυτοῦ τὴν ἀπέχθειαν τῶν Ἰησοῦιτῶν. Περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον συνέγραψε τὸ περιφημότεον

τον πάντων τῶν συγγραμμάτων του, ἧτοί τοὺς περὶ πτολεμαϊκοῦ καὶ κοπερνικείου συστήματος διαλόγους, ἐν οἷς εἰσάγει τρία πρόσωπα, τῶν ὁποίων τὸ μὲν ὑπερασπίζεται τὸ κοπερνίκειον, τὸ δὲ ὑποστηρίζει τὸ πτολεμαϊκόν, καὶ τὸ τρίτον σταθμίζει τοὺς λόγους τῶν ἀντιπάλων· ἂν δὲ καὶ οὐδεμίαν ἐκφέρει γνώμην ὀριστικὴν καὶ οὕτω τὸ ζήτημα μένει κατ' ἐπιφάνειαν προβληματικόν, ἀδύνατον ὅμως εἶναι ὡς ἐκ τῆς ὑπεροχῆς τῶν ἐπιχειρημάτων τοῦ ὀπαδοῦ τοῦ κοπερνικείου συστήματος, νὰ μὴ ἀναγνωρίσῃ τις τούτου τὴν ὀρθότητα. Περαιώσας τὸ ἀθάνατον τοῦτο σύγγραμμα ἐν τῷ ὁποίῳ ἡ γλαφυρότης καὶ ἀκρίβεια τοῦ ὕφους συναμιλλᾶται μὲ τὴν δύναμιν καὶ σαφήνειαν τῶν ἰδεῶν καὶ συλλογισμῶν, ὁ Γαλιλαῖος μετέβη πάλιν εἰς Ῥώμην καὶ κατῶρθωσε νὰ λάβῃ τὴν περὶ τῆς τυπώσεως αὐτοῦ ἄδειαν· ἐδομοσίευσεν δὲ αὐτὸ ὑπὸ τὸν τίτλον (Διάλογος Γαλιλαίου, ἔνθα ἐν τετραημέραις συνδιαλέξεσιν ἐξετάζονται τὰ δύο κεφαλαῖα ἀστρονομικὰ συστήματα, ἧτοι τὸ πτολεμαϊκόν καὶ κοπερνίκειον.) Τὸ σύγγραμμα τοῦτο ἐνεποίησε μεγάλην ἐντύπωσιν καθ' ἅπασαν τὴν Εὐρώπην, μετεφράσθη δὲ ἅμα τῇ σχεδὸν ἐμφανίσει του, εἰς τε τὴν λατινικὴν καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας εὐρωπαϊκὰς διαλέκτους. Ὁ συγγραφεὺς διετεινετο ἐν αὐτῷ ὅτι τὸ κοπερνίκειον σύστημα δὲν ἀντέκειτο εἰς τὰς ἀγ. Γραφὰς, ὅτι δὲ ἄλλως ἦτο ἐπικίνδυνον νὰ ἐφορμᾶται τις ἀπὸ τῶν χωρίων τῶν ἀγ. Γραφῶν πρὸς ἐ-

ξηγησιν τῶν φυσικῶν φαινομένων, ἐπειδὴ διὰ γεωμετρικῶν ἀποδείξεων καὶ πειραμάτων δυνατὸν νὰ ἐξελεγχθῶσιν ἀνακριθῆ τὰ περὶ φυσικῶν φαινομένων ἐκείνα χωρία. Ἐντεῦθεν ἀφορμὴν λαβόντες οἱ ἐχθροὶ του, εὐρόντες δὲ αὐτόν ἤδη καὶ ἀπροστάτευτον, διότι ὁ δουξ Κῶμος εἶχεν ἀποθάνει, ἐπετέθησαν σφοδρότατα κατ' αὐτοῦ. Ὁ τότε πάπας Οὐρβανὸς ὁ Η΄ ὑπελήπτειτο τὸν Γαλιλαῖον διὰ τὰς γνώσεις του, οἱ ἐχθροὶ ὅμως τούτου παρῶξυναν κατ' αὐτοῦ τὸν πάπαν, πείσαντες αὐτόν ὅτι δὴθεν ὁ Γαλιλαῖος εἰσήγαγεν ἐν τῷ συγγραματί του αὐτὸν τὸν ἴδιον ὑπὸ τὸ γελοῖον πρόσωπον τοῦ Σιμπλικίου, προσέθετον δὲ εἰς τοῦτο καὶ ὅτι ὁ συγγραφεὺς ἐξηπάτησε τὴν ἐκκλησίαν μὴ τηρήσας τοὺς ὅρους τῆς περὶ ἐκτυπώσεως τοῦ βιβλίου ἀδείας, ἀλλὰ προσθέσας πολλὰ ἐναντία καὶ προσβλητικὰ εἰς τὴν θρησκείαν. Ὁ πάπας τότε διώρισεν ἐπιτροπὴν, ὅπως ἐξετάσει τὴν τε διαγωγὴν καὶ τὰ συγγράμματα τοῦ Γαλιλαίου, ὅστις καὶ προσεκλήθη νὰ ἔλθῃ εἰς Ῥώμην, ὅπως ἀπολογηθῆ πρὸς τὰς γενομένας κατ' αὐτοῦ ἐγκλήσεις. Ἦλθε λοιπὸν καὶ πάλιν ὁ Γαλιλαῖος εἰς Ῥώμην τῇ 13 Ἰανουαρίου 1633, μετὰ πολλὰς δὲ ἐξετάσεις καὶ ἀνακρίσεις ὑπεχρεώθη τέλος τῇ 23 Ἰουνίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους δι' ἀποφάσεως τοῦ ἱεροῦ δικαστηρίου νὰ ἀποκηρύξῃ τὰ ἀστρονομικὰ δόγματα, ὅσα μέχρι τούδε εἶχεν ὑπερασπισθῆ ἐν τοῖς συγγράμμασί του. Ὁ εἰς αὐτόν ἐπιβληθεὶς τύπος τῆς ἐπιστημονικῆς

ἐκείνης ἐξωμοσίας εἶχεν ἐπὶ λέξεως οὕτω «Εὐλικρινεῖ καρδίᾳ καὶ ἡράπλῳ πιστεῖ ἀποκυρῦττω, καταρῶμαι καὶ ἀποτροπιάζομαι τὰς ἄνω εἰρημένους πλάνους καὶ αἰρέσεις. » Λέγεται δὲ ὅτι, ἀφοῦ ἀπήγγειλε τὸν ὄρκον τοῦτον, μεταμεληθεὶς ἀμέσως ὅτι ἔδωκεν ὁμολογίαν ἐναντίον τῶν φρονιμάτων του, ἐκτύπησε διὰ τοῦ ποδὸς τὸ ἔδαφος καὶ μετὰ πείσματος ἐξεφώνησε τὴν παροιμιώδη ἐκείνην καταστᾶσαν φράσιν «*E pur si muove* » (*Καὶ ὅμως κινεῖται*) ἢ γῆ δηλονότι.

Μετὰ τὴν δίκην ὃ ἐν Ῥώμῃ πρεσβευτῆς τοῦ δουκὸς τῆς Τοσκάνης ἔγραφε περὶ τοῦ Γαλιλαίου «*Κατεδικάσθη νὰ μείνῃ ἐν τῇ φυλακῇ τοῦ Ἱεροῦ Δικαστηρίου ὅσον χρόνον ἢ Α. Ἀγιότης εὐαρεστηθῆ νὰ τὸν ἀφήσῃ, καὶ τοῦτο, διότι δυσχυρίσθησαν ὅτι παρέβη τὰς πρὸς αὐτὸν δοθείσας διατάξεις πρὸ 16 ἐτῶν, τοῦ νὰ μὴ γράψῃ πλέον τίποτε περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης. Ἡ εἰς φυλάκισιν ὅμως καταδίκη του μετεβλήθη παρὰ τῆς Α. Ἀγιότητος εἰς πρόσκαιρον καὶ μέχρι δευτέρας διαταγῆς περιορισμὸν ἐν τῷ Παλατίῳ τοῦ Μ. Δουκὸς ἐν Ῥώμῃ, ὅπου καὶ ὠδήγησα αὐτὸν ἐγὼ ὃ ἴδιος τὴν 27 ἡν Ἰουνίου. — Ἐπετράπη δὲ προσέτι εἰς αὐτὸν τὸ νὰ διασκεδάσῃ καὶ εἰς τοὺς κήπους τῆς Ῥώμης, ἐπὶ τῷ ὄρφ ὅμως νὰ διέρχεται διὰ τῆς πόλεως ἐπὶ ἀμάξης ἡμικλειστοῦ. »*

Ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ τοῦ Γαλιλαίου σώζεται ἐπιστολὴ πρὸς φίλον του, ἐν ᾗ διηγεῖται τὰ τῆς δίκης του ἐξ αὐτῆς παραθέτομεν

ἐνταῦθα τὴν ἐπομένην περικοπὴν «*Μετὰ πεντάμηνον, λέγει, διατριβὴν ἐν Ῥώμῃ ἐπειδὴ ὁ λοιμὸς ἐμάστιζε τὴν Φλωρεντίαν, ὡς φυλακὴν μοὶ διώρισαν τὸ μέγαρον τοῦ ἀρίστου μου φίλου, τοῦ σεβαστοῦ κυρίου Πικκολομίνη, ἀρχιεπισκόπου τῆς Σιένης. Τόσῃν δὲ ἡσυχίαν ἀπῆλαυσα αὐτοῦ, ὥστε ἐπανελάβον τὴν σειρὰν τῶν συνήθων σπουδῶν μου καὶ συνέταξα ἀποδείξεις πολλῶν μηχανικῶν προβληματικῶν περὶ τῆς ἀντιστάσεως τῶν ὑγρῶν . . . Πασάσης περὶ τὰς ἀρχὰς δεκεμβρίου τῆς νόσου ἐν Φλωρεντίᾳ (1633), λαβὼν τὴν ἀδειαν, ἐπανήλθον εἰς τὴν ἐν Βελθεδέρφ οἰκίαν μου, ἐκαῖθεν δὲ εἰς Ἀρκέστρι, ὅπου καὶ νῦν διατρίβω, ἀναπνέων ἀέρα καθαρὸν, πλησίον τῆς φιλάτης πατρίδος μου.*

Ἐκ τῶν μαρτυριῶν τούτων ἐξάγεται ὅτι οἱ σύγχρονοι τοῦ Γαλιλαίου, ἂν ὑπῆρξαν ἄδικοι πρὸς αὐτὸν, δὲν ὑπῆρξαν ὅμως καὶ σκληροί, καθὼς πρὸς ἄλλους σοφοὺς ἄνδρας οἱ ἐκείνων σύγχρονοι.

Περὶ τὰ τέλη τῆς ζωῆς του ὃ διάσημος οὗτος σοφὸς ἀπώλεσε παντάπασιν τὴν ὄρασιν, 75 ἐτῶν τὴν ἡλικίαν ὦν, οὕτω δὲ ἔζησε τυφλὸς μὲν, καταγινόμενος ὅμως ἀκόμη εἰς τὰ ἔργα του ἔτη τέσσαρα, ἀπέθανε δὲ τὴν 9 ἡν Ἰανουαρίου 1642, ζῆσας τὰ πάντα ἔτη 78 παρὰ ἓνα μῆνα.

(Ἐκ τοῦ Μέντορος).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΙΝΕΣ

εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ εἰσηγητοῦ τοῦ Ζωγραφείου διαγωνίσματος.

Ἐν τῷ τόπον ἐπιστολῆς ἐπέχοντι πρόλογος τῆς εἰς τὸν ἐφετεινὸν Ζωγραφεῖον διαγωνισμὸν σταλείσης συλλογῆς μου τοιαυτὰ που ἔλεγον, ὅτι βιωτικῶν ἕνεκα περισπασμῶν οὐχ ὡς ἤθελον, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐνότων ἠδυνήθην νὰ συγκροτήσω τὴν συλλογὴν μου καὶ ὅτι οὐκ ἐλπίδι βραβεύσεως παρουσίαζον εἰς τὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ παλαιὸς ὢν ἀγωνιστῆς δὲν ἠθέλησα οὐδ' ἐφέτος νὰ καθυστερήσω. Τοιαῦτ' ἄρα συνειδὼς οὐ μόνον βράβευσιν δὲν ἀπεξεδεχόμεν, ἀλλὰ καὶ αὐστηροτέραν τὴν κρίσιν διότι ἀπὸ Νοεμβρίου μέχρι τῶν μέσων Δεκεμβρίου εὐκαίρῃσα νὰ ἐργασθῶ καὶ τοῦτο κατεσπευσμένως. Καὶ περὶ λοιπὸν εὐχαριστοῦντι τῇ φιλολογικῇ ἐπιτροπῇ ἐπὶ τῇ αὐτῶν εὐμενεῖα ἐξέστω μοι ὁμῶς νὰ ποιήσωμαι παρατηρήσεις τινάς. Ἐν τῇ λέξει *νοικοκύρης* τὸ ἀρκτικὸν *ν* οὐ μόνον ὡς λείψανον τῆς ἐν προθέσεως ἠκρωτηριασμένης μετ' ἐνδοιασμοῦ ὑποτοπάζω, ἀλλὰ καὶ ἡ αὐτόθι ἢ ἐν προγενεστέραις συλλογαῖς ὡς προσάρτημα ἐκ προηγουμένου τῆς αἰτιατικῆς τοῦ ἄρθρου ὑποπτεύω. Οἱ κριταὶ ἀποφαίνονται ὅτι ὡς τὸ *μ* πολλαχού ἐκ τοῦ *F* προήλθεν, οὕτω καὶ τὸ *ν*, ὅπερ καὶ εἰς ἐμὲ πρωτάκουστον καὶ οὐδαμοῦ τῶν γλωσσολογικῶν συγγραμμάτων λόγος περὶ τοιαύτης τροπῆς γίνεται. Ἐγὼ τοῦλάχιστον γινώσκω ὅτι καὶ

τὸ Ὅμηρικὸν *ῥήδυμος* ἀντὶ τοῦ *ἠδυμος*, ὑπερθετικοῦ τοῦ *ἠδός*, κεῖται, ὡς περὶ τὸ *κάλλιμος* τοῦ *καλός* ἀποφαίνονται δῆλα δὴ πολλοὶ τῶν γλωσσολόγων, ἐν οἷς καὶ ὁ μακαρίτης διδάσκαλός μου Δ. Μαυροφρύδης, ὅτι τὸ ἀρκτικὸν *ν* κ' ἐν ἐκείνῳ ἐκ τοῦ προηγουμένου *ν* προσηρτήθη οὐδ' ἀναφέρω τὴν παρὰ τὸ *ν*η καὶ *δύω* ἀπροσδιόνυσον ἐτυμολογίαν τῶν ἀρχαιοτέρων γραμματικῶν. Ἄλλ' ὑποθετίσθω ὅτι τὸ *ν* τοῦ *νοικοκύρης* καὶ *νάμμος* καὶ *νάμος* κ. ἄλλ. τροπῇ τοῦ *F* προήλθε τί λεκτέον περὶ τῆς ποντικῆς λέξεως ἢ *νηγῆ*; ἐν ᾗ πρῶτον μὲν ἡ ὄνομα τοῦ ἄρθρου συνεσωματώθη τῷ ὀνόματι, ἔπειτα καὶ τὸ *ν* τῆς αἰτ. τοῦ ἄρθρου προσηρτήθη. Κατόπιν οἱ κριταὶ ἀποφαίνονται οὕτω «*Σημειωτέον ὅμως ὅτι αἱ ἐτυμολογικαὶ αὐτοῦ γνώσεις φαίνονται οὔσαι τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν μόλις ἤρξατο νὰ ἀναπτύσσῃται ἡ συγκριτικὴ γλωσσολογία κ. τ. λ.* » Ἐγὼ μὲν αἰετὸν Μαυροφρύδην ἔπειτα καὶ τὸν Παρανέκαν ὀδηγοὺς προεστησάμην, εἰ δ' ἔωλα τὰ τούτων, τοιαῦτα καὶ τὰ ἐμά. Ἄλλ' οὐδὲ γλωσσολόγου ἀξίωσιν ἔχω πολλοῦ γε καὶ δεῖ διότι ἐπὶ βραχὺ μὲν καὶ ὀλίγ' ἄρα παρὰ τῷ Μαυροφρύδῃ ἐδιδάχθην, τὸ δ' Ἡσιόδειον «*μελέτη δὲ τοῦ ἔργου ὀφέλλει.* » ὑπ' ὀφει ἔχων ἀναπτύσσω τὸ γ' ἐπὶ ἑμαυτῷ. Ἀφ' οὗ δὲ καὶ οἱ πράγματι γλωσσολόγοι διαφωνοῦσι πρὸς ἀλλήλους, συγχωρητέοι καὶ νάννοι πλημμελοῦντες. Ἐτυμολογίαν δὲ προβάλλων, οὐχ' ὡς θέσφατον ταύτην ἐπιβάλλω, ἀλλὰ νύξιν τοῖς

ἐπαίουςι ποιούμαι. Εἰ δὲ βίξαν τοῦ γα-
θῶ καὶ τσάθῶ τὸ γα, ἐξ οὗ τὸ γᾶπς καὶ
τὸ βοῦς, εἴκασα, οὐκ εἶκη εἰς τοῦτο προ-
έβην, ἀλλὰ πρὸς τὰ κατ' ἐμὲ κριτὴν σύ-
στοιχα βαθῶ καὶ γαθῶ συσχετίσας·
ὡς τε τολμῶ νὰ ἐμμένω εἰς τὴν ἐτυμο-
λογίαν μου. Ἄλλ' οἱ κριταὶ συσχετίζου-
σιν αὐτὸ πρὸς τὸ γαρύω ἐκπτώσει τοῦ ρ·
τοῦτο θεβαίως εὐχερὲς ἐνι, ἀλλ' ἀνάγκη
νὰ κυρωθῆ καὶ δι' ἄλλων παραδειγμάτων,
εἰς ἐμὲ δ' ἄγνωστος ἢ μεταξὺ δύο φωνη-
έντων ἐκπτώσεις αὐτοῦ, πλὴν ἐν τῷ δίκο-
κορ = δίκοροκορ, ὅπου μετ' ἄλλου συμ-
φώνου συμπεπλεγμένον ἦτο· αὐτὸ δὲ τοῦ-
το τὸ γαρύω σώζεται ἐν τῇ ποντικῇ δια-
λέκτῳ ὑπὸ τῇ ἀρχαϊκωτέρῃ μορφῇ γαρύ-
ζω = γαρύζω (ῥωσιστὶ γανару) τρο-
πῇ συνηθεστάτῃ τοῦ Језі ζ, σημαίνον· ἀ-
παυδῶ εἰς' ἐξαντλοῦμαι κράζων.

Ταῦτα μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ ἐτόλ-
μησα νὰ παντήσω· διότι ἐν τῇ δημοκρατίᾳ
τῶν γραμμάτων ἐπιτρέπεται ἐλευθέρῃ ἢ
συζητήσις.

Ἐν Κερασσοῦντι.

Ἰωάνν. Γ. Βαλαβάνης.

ΑΝΑΜΙΚΤΑ.

74 ΗΜΕΡΩΝ ΥΠΝΟΣ.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς μαΐου ἐνεστῶτος ἔ-
τους οἱ πολιτοφύλακες ἐν Παρισίοις εὗρον
ἐπὶ τῆς οδοῦ τῆς Μεγάλης Στρατιᾶς
γυναϊκὰ τινα κοιμωμένην, ἣν ὑπέθεσαν
μεθυσμένην καὶ τὴν ἔφερον εἰς τὸ φυλα-
κεῖόν τῶν, εἶτα δὲ εἰς τὸ νοσοκομεῖον Βω-
ζόν.

Ὁ ἰατρὸς Μιλλάρ ἐβεβαίωσεν ὅτι ἡ νε-
αρὰ γυνὴ ἦτο ἔγγυος τριῶν μηνῶν. Ἡ
κατάστασις αὕτη καθίστα δύσκολον τὴν
χρῆσιν τῶν ἀναγκαίων μέτρων. Ἐπρεπε
νὰ τὴν ἀναζήσωσιν, ἀλλ' ἔπρεπε καὶ νὰ
διασώσῃ τὴν ζωὴν τοῦ ἐμβρύου.

Ἐπὶ 15 ἡμέρας πάντα τὰ μέσα τῆς
ἐπιστήμης ἐτέθησαν εἰς χρῆσιν ἵνα ἐπανα-
φέρωσιν εἰς τὴν ζωὴν τὴν ζῶσαν ταύτην
νεκρὰν, ἀλλὰ πᾶσα προσπάθεια ἀπέβη
εἰς μάτην.

Ἀκίνητος ἐν τῇ κλίνῃ τῆς, μετὰ χαῖνον
στόμα, ἔχουσα χρῶμα νεκροῦ, ἐφαίνετο
ὡς πτώμα, ὃν μὴ ταχεῖα ἀναπνοὴ δὲν
ἐμαρτύρει ὅτι τὸ ἐντελῶς ἀναίσθητον τοῦ-
το σῶμα ἔζη. Ἐναγκάσθησαν νὰ εἰσαγά-
γῃ εἰς τὸν στόμαχόν τῆς ζωμὸν ὅπως
τὴν τρέφωσι.

Ταῦτα συνέβαινον περὶ τὰ μέσα μαΐου.
Αἱ ἡμέραι διεδέχοντο ἀλλήλας χωρὶς νὰ
φέρωσι τὴν ἐλαχίστην μεταβολὴν εἰς τὴν
κατάστασιν τῆς κοιμωμένης γυναικὸς, καὶ
οἱ ἰατροὶ ἤρχισαν νὰ ἀνησυχῶσιν ἂν θὰ
ἦτο δυνατόν νὰ ἔλθῃ εἰς φῶς τὸ ἔμβρυον
ὑπὸ τοιοῦτους ὄρους.

Ἀλλὰ μετὰ ὀκτῶ ἡμέρας ἐγέννησε
νεκροτόκιον ἡλικίας μικρὸν ἀνωτέρας τῶν
πέντε μηνῶν. Παράδοξον! Κατὰ τὸν το-
κετὸν ἡ μήτηρ δὲν ἐφάνη αἰσθανομένη τῶν
ὠδίνων. Ἐπίστευσαν εὐλόγως ὅτι κατὰ
τὸν τοκετὸν ἤθελεν ἐξεγερθῆ, ἀλλ' οὐδὲ τὸ
ἐλάχιστον ἔκαμε κίνημα.

Πολλοὶ σοφοὶ μετέβησαν εἰς τὸ νοσο-
κομεῖον, καὶ ἀπερασίσθη, ἵνα μὴ βραδύ-

νωσι πλέον τὴν χρῆσιν ψυχρολουσιῶν,
εὐθὺς ὡς ἡ κατάστασις τῆς λεγοῦς ἤθελε
τὸ ἐπιτρέψει.

Ἡ συμβουλή αὕτη ἦτο τοῦ ἰατροῦ
Charcot· τῇ 13)25 Ἰουλίου ὑπεβλήθη
εἰς τὴν πρώτην ψυχρολουσίαν, ἀλλ' ἡ ἀ-
σθενὴς ἔμεινε κοιμωμένη. Ἀλλὰ τὴν ἐπο-
μὲνην τὸ ἑσπέρας ὑποστᾶσα δευτέραν
ψυχρολουσίαν ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς καὶ
ἔκαμῃ τινὰς κινήσεις, μετὰ 74 ἡμερῶν
ληθαργικὴν κατάστασιν.

Τέλος, τῇ 15)27 Ἰουλίου, συνηλθε καὶ
ἔδωκε δείγματα ὅτι ἤσθάνετο τὰ περὶ ἑαυ-
τὴν συμβαίνοντα· ἀλλ' οὐδεμίαν ἠδύνατο
νὰ ἐκβάλλῃ φωνήν. Ἐστέναζε μόνον εἰς
πᾶσαν πρὸς αὐτὴν ἐρώτησιν. Ἐννόει λοι-
πὸν χωρὶς νὰ δύναται νὰ ἀποκριθῆ.

Ὁ γενόμενος θόρυθος ἐκ τοῦ νέου τοῦ-
του καὶ ἐνιαίου ἐν τοῖς χρονικοῖς τῆς ἐ-
πιστήμης γεγονότος, ἔφθασε μέχρι γυναι-
κὸς τινος κατοικοῦσης ἐν Μῶ. Τὴν παρελ-
θούσαν δευτέραν, 12)24 Ἰουλίου, ἐνεφα-
νίσθη εἰς τὸ νοσοκομεῖον Βωζόν καὶ ἐζή-
τησε νὰ τὴν ὀδηγήσωσιν εἰς τὴν κλίνην
τῆς ἀσθενοῦς· τὸ κατ' ἀρχὰς ἐδυσκολεύθη
νὰ τὴν ἀναγνωρίσῃ. Ἡ κόρη τῆς ἔλεγε δὲν
ἦτο τόσῃ ἡλικιωμένη. Τῷ ὄντι, ἡ μόλις
23 ἐτῶν φαίνεται ἤδη ὡς τριάκοντα. Μό-
λις δὲ τῇ 15)27 Ἰουλίου ἐπανελθούσα ἡ
γυνὴ αὕτη ἐβεβαίωσεν ὅτι ἡ ἀσθενὴς ἦτο
θυγάτηρ τῆς. Ἐπίσης ἡ πάσχουσα ἀνε-
γνώρισε τὴν μητέρα τῆς καὶ δάκρυα ἔθρε-
ξαν τοὺς ὀφθαλμούς τῆς. Ἐβθλίθε δὲ τὴν
χεῖρα τῆς μητρὸς τῆς καὶ δὲν ἤθελε νὰ τὴν
ἀφήσῃ.

Ἡ μήτηρ ἐδήλωσεν ὅτι ἡ θυγάτηρ τῆς
ὀνομάζεται Μαρία Βικτωρία Φλόρα, ὅτι
κατὰ τὸ 1875 ἐγκατέλειπε τὴν πατρικὴν
στέγην καὶ ἔκτοτε δὲν τὴν ἐπανεῖδε. Κα-
τὰ τὴν παιδικὴν τῆς ἡλικίαν ὑπέφερον ἐξ
ὁμοίων προσβολῶν, κατὰ δὲ τὸ 1870, ἐν
ταῖς ἡμέραις τῆς ἐπιδρομῆς, ἔπεσαν εἰς
λήθηργον.

Τὴν 16 Ἰουλίου, ἦτοι παρασκευὴν ἐ-
κοιμήθη τὸν συνήθη ὕπνον τῶν θνητῶν, ἐ-
ξύπνησεν ἑνωρὶς καὶ ἔφαγε κατὰ πρῶτον
στερεὰν τροφήν.

4

ΔΙΠΛΗ ΔΚΡΟΣΓΙΧΙΣ.

Ἡ πρώτη λέξις τῶνομα σημαίνει βα-
[σιλέως,

ὃς σοφὸς καὶ πλούσιος ὑπῆρξεν ὑπὲρ
[πάντας.

ἡ δὲ δευτέρα σεβαστῆς προμήτορος ὑ-
[πάρχει·

ἡ τρίτη δὲ νύμφης τινὸς, μεγίστην τὴν
[ἀγάπην

δειξάσης πρὸς τὴν πενθερὰν κ' ἐξ ἧς
[ὁ προφητάναξ·

ἡ δὲ τετάρτη γυναικὸς ἀρχαίου πατρι-
[άρχου·

ἡ πέμπτη δὲ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πρώτου
[νομοθέτου.

Τῶν πέντε τούτων λέξεων τὰ ἀρκτικὰ
[στοιχεῖα

ἀποτελοῦσι τῶνομα συζύγου πατριάρ-
[χου,

ὃς τις υἱὸν ἐγέννησεν ἑκατοντούτης ἡ-
[δη.

Τὰ ἔσχατα δὲ τῶνομα προφήτου, ὃς ἐ-
[στάλη

ἐπιτιμῶσιν τῷ Δαβὶδ διὰ τὴν ἀμαρ-
[τίαν.

Ἰ. Βαλαβάνης.

ΛΥΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΔΙΠΛΗΣ

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΟΣ

Σ ἡ Μ

Ω λ ε ν ε Ἰ Α

Κ ρ έ ω Ν

Ρ έ Α

Α ἱ α Σ

Τ ρ φ α Σ

Η θ Η

Σ α β ά ζ ι ο Σ

Πρῶτος ἔλυσεν αὐτὴν ὁ κ. Δαμιανὸς
Δαμιανίδης.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἰβανῆλθεν ἐκ Βαϊπούρτ μετὰ βραχεῖαν
ἐκεῖ διαμονὴν ὁ συμπολίτης ἡμῶν κ. Παν-
τελεῆμων Λαμπριανίδης.

— Ἀφίκετο δὲ ἐκ Κερασσοῦντος ὁ φί-
λος διδάκτωρ τῆς ἰατρ. κ. Τιμ. Τριανταφυλ-
λίδης, διατρίψας αὐτόθι ἐπὶ τινας ἡμέ-
ρας, ὅπως ἐπισκεφθῆ τοὺς πολυαριθμούς
πατρικούς φίλους καὶ ἴδῃ τὴν πόλιν ταύ-
την τῶν πρώτων αὐτοῦ ἀναμνήσεων.

— Ἀνεχώρησε πρὸ ἡμερῶν ἐπ' ἀδεία
χάριν τῆς πασχούσης υἱείας του κατευ-

θυνόμενος εἰς Κων]πολιν ὁ διευθυντὴς τοῦ
τελωνείου τῶν ἐξ ἐμμέτων φόρων ἀξιότ.
κ. Θεόδωρος Κυτροῦφ.

— Εὐχαρίστως πληροφορούμεθα ὅτι τὸ
Ἰπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἀπὸ κοι-
νοῦ μετὰ τοῦ Δημαρχείου τῆς ἡμετέρας
πόλεως ἀπεφάσισαν τὴν ἀνέγερσιν καὶ
συντήρησιν πολιτικοῦ καὶ στρατιωτικοῦ
νοσοκομείου, οὗ ἡ ἔλλειψις ἦτο λίαν ἐπαι-
σθητὴ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει· ὁ θεμέλιος
λίθος τοῦ καταστήματος ἐτέθη πρὸ ἡμε-
ρῶν καὶ ὁσονούτω ἄρχονται αἱ ἐργασίαι
τοῦ κοινωφελοῦς τούτου καθιδρύματος.

— Ὡσαύτως μαθηθόμεν ὅτι ἄρχονται
αὐθις αἱ διακοπεῖσαι ἐργασίαι τῆς ἀπο-
βάθρας καὶ ὅτι ἡ Σ. Κυβέρνησις ἐχορήγη-
σε τὸ ἀναγκαῖον χρηματικὸν ποσὸν πρὸς
ἐξακολούθησιν τῶν ἐργασιῶν καὶ ἀποπε-
ράτωσιν τοῦ ἔργου τούτου.

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΩΝ.

Σημ. I. B. Εἰς τὴν καταχωρηθεῖσαν ἐν τε
τῷ *Νεολόγῳ* καὶ ἐν μέρει ἐν τῷ *Εὐξεί-
νῳ Πόντῳ* ἔκθεσιν τοῦ εἰσηγητοῦ παρεῖ-
σθησαν παροράματα τινά, ὧν διορθωτέα
τάδε: ἐν Εὐξ. Πόντου· τεύχ. Α' σ. 489
στήλ. α. στίχ. 13 ἀντὶ ὡς τε ἀνάγν. ἄτε.
στίχ. 17 ἀντὶ εἶν' ἀνάγν. εἶν. σελ. 490
στήλ. α. στ. 1 ἀντὶ παρερροήσεις καὶ σήλ.
β'. στίχ. 26 παρερροήσεων ἀνάγν. πα-
ραροήσεις, παρανοήσεων. = Εἰς δὲ τὸ ἐν
τεύχ. ΚΘ'. καταχωρισθὲν ἐλλεγεῖον πα-
ρεισέφρησαν πλείονα, ὧν διορθωτέα τὰ
κυριώτερα τάδε: σελ. 478 στήλ. α. στ.
9 τοῦ ἐλεγείου ἀντὶ ἄπ' διορθ. ἄπ. στίχ.
11 διορθ. καὶ ὕστερ', στίχ. 16. λογί-
ζοντ' σελ. 479· στήλ. α. στίχ. 68 ἀντὶ
'ποῦ' πᾶς ἀνάγν. ἐκεῖ, 'ποῦ' πᾶς.